

[Faint, mostly illegible handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar, covering the majority of the page. The text is arranged in several columns and includes some red initials and underlines.]

Communicata
in decem

M-s. 1297

an f.

R

2197.6

F. A. H. Maxß
1831 oho

53

A D
DIVVM MAXIMI
LIANVM, IMPERATOREM DE
SIGNATVM, DRESDAM
INGREDIENTEM

CARMEN
IOHANNIS MAIORIS
Ioachimi, D.

VVITEBERGÆ
EXCVDEBAT PETRVS
SEITZ.

1564.

ELIYAHU
LITVAK
SIGONATVM DRESDAM
MDCCLXXII

JOHANNES M. J. J.
LITVAK

EXCERPTA
LITVAK

1564

DIVO MAXIMI
LIANO, IMPERATORI

DESIGNATO, DRESDAM
INGREDIENTI.

Qualis apud Libani prærupta cacumina montis
Delapsi rores Hermonis vertice in altum
Siona, & positum vicino in colle Moriam,
(Quem super extructa est Iessæi regia vatis,
Et quâ diues opum Salomon eduxit in auras
Templū augustum, ingens, centum sublime columnis,)
Pinguia sufficiunt subiectis pabula terris,
Tabentesq; herbas recreant in valle reducta:
Haud aliter proceres suprema in sede locati,
Arboribus Libani similes, & montibus æqui,
Fundamenti instar, muriq; per oppida abeni,
Insignes fama antè alios, & honoribus aucti
Illustri in solio, quia sit diuinitus illis
Ingenium, & rerum fato prudentia maior,
Quàm quibus in plano positis natura creatrix
Seruitij imposuit leges, humilesq; recondit,
Illi ergo inter se concordia fœdera vitæ
Cum feriunt, studijsq; trabunt consortibus æuum,
Nec dubitant prælustre suum decus, altaq; dona
Partiri in medium subiectis collibus infrà
Quos ditione tenent, & pingua pabula roris
Vitam, fortunaſq; suas, & commoda regni

A 2 Sufficere

Sufficere affectis populis, succumq̄ salubrem
Deriuare in agros, & diæ semina pacis
Plantare imperio, sanctasq̄ per oppida leges
Condere, & antiqua populum in pietate tueri:
Haud alios referunt vsus, quàm rosidus humor
Alto monte cadens, altiue crepidine saxi
Exiguum in collem, steriles vnde almus in herbas
Succus eat, fessæq̄ siti incrementa per illum
Pinguia concip. at, lætæq̄ in lumina Solis
Proueniant, semperq̄ auris redolentibus halent.

O fortunatæ gentes Saxonide terra,
Et quas diues alit fœcundis Mysia venis,
Quæis dono diuûm ingenti duo lumina primos
Romani imperij congressos mentibus æquis
Aspèctare datur, te scilicet Æmiliane
Maxime, teq̄ Auguste virisq̄ opibusq̄ potentem.
Dys equidem auspiciis, stabiliq̄ ita numine Christi
Has illum ad terras cursus tenuisse putandum est.
Quam nunc hanc oram aspicias, quæ surgere regna
Consensu tali, Regum auxiliaribus armis?
Quantis sese animis, quanta spe deniq̄ in hostes
Attollet pia relligio, cum Maximus olim
Excipiet patrijs gentem Æmilianus habenis
Nulli posterior pietatis laude, nec ulli
Virtute egregia magnorum indignus auorum,
Qui sacra in melius referet, mitisq̄ fouebit
Germanos rerum dominos, gentemq̄ fidelem,
Sancta Fides, rerumq̄ frequens vsura sacrarum
Omnibus

Om̄nibus in templis impunè, atq; omnibus aris
Iura dabunt: fiētæ facies, iniussaꝫ sacra
Tandem victa cadent sine honore irrisa, diemq;
Permetuent, furuoꝫ vlulabunt carcere Ditis.
Maēte noua virtute nouum decus addite fesso
Imperio, quem cura manet fulcire labantis
Relligionis opus, quoꝫ inclinata recumbit
Om̄nis doctrinæ ratio, & caput erigere audet
Fulta fauore tuo, meritiq; accensa tui spe.
Maxime Teutoniæ ductor, quo sospite nunquam
Aut res Pannoniæ victas, aut regna videbit
Turca, nec externas cursu contendet in oras,
Cernis vt acta metu iam nunc & Cassia regna,
Riphæiq; tremunt montes, ne fusus ad Istrum
Christicolūm cruor emergat iam rursus, & olim
Cæsarum exoriens illic ex ossibus vltor
Immineat, Geticoꝫ cruentet sanguine riuos,
Atq; iterum ad bellum veniat Mauortius heros
Agmen agens equitū, & nigris conspectus in armis
Mauricius Scythiæ terror, dum fata sinebant.
Hic tibi Saxonie populos, & fortia bello
Pectora, spectatamq; aduerso Marte iuuentam
Iunxisset castris: Si tantū tempore tali
Seruassent pia fata virum patriæq; tibiq;
Ingredere ō felix ductor, cui scepra Deūm rex
Tradit, vt in morem roris qui sole calente
Refficit arentes herbas, viresq; ministrat,
Vrbesq; populosq; iuues, & robore firmes

Iusticiæ, placidæq; propages fœdera pacis,
Et regnum exornes studijs, & nectare puro
Ætherei verbi ciues, atq; oppida pascas,
Quod te per patris obtestor cœlestis honorem.
Respice res regni miseras, vera asserere veri
Sacra Dei, qui cuncta licet teneatq; regatue
Quæ cœlo, terrauè uigent, hic partibus æquis
Diuidit imperium tamen, & cœlestia regna,
Cognatasq; animas cœlo, dat munera nato,
At terram ingentem, cognataq; corpora terræ
Attribuit natis hominum, diuosq; vocari
Maluit, his quoniam cessit custodia verbi,
Hi sunt instrumenta operum, per quæ Pater ipse
Mortales cœtus regit, & dat iura per orbem.
In te igitur populi spes inclinata recumbit
Augurio firmata bono, quando omnis ad unum
Se recipit fauor, in te oculos, in te ora reflectunt
Vndiq; & ipse tuis tibi deditus ordo potentum
Auspicijs fauet, & meritos gratatur honores.
Aspice quàm scissa vadens Ecclesia palla
Astet, acerba gemens, miscens lacrymasq; precesq;
Vera Dei ut pietas superet, lucemq; per auras
Spargat inoffensam, & cœlo potiatur aperto,
Libera pontificum imperijs, & carcere iniquo,
Nec iam oppressa odijs, & aperto errore Tyrannum.
Hinc decus acquires nullis delebile seclis,
Vtilis effector cum tanta exhausseris acta,
Qualis cui dederat magnum Constantia nomen.

Hei

Hei mihi, quàm mētes sapientū, & regna tenentū
Ciuilis vitæ, tam tristis fascinat error.
Illi ubi digestam seriem, & composita tuentur
Ordine quæq; suo ciuili in munere vitæ:
Continuò has leges, distinctaq; fœdera regni
Mirantur, satiusq; putant, ut turba sacrorum
Acciperet leges digesta ab imagine Regni,
E q; vno pendens animis, quem cætera turba
Sacrorum exposcat sensus, & semper ab uno
In dubijs ressonsa petat, cui maxima rerum
Verborumq; fides soli, & suprema potestas.

Ergo statu in tali positos, cùm robore & armis
Præmineant, multosq; trahant in fœdera reges,
Esse Dei cœtum statuunt, & partibus iisdem
Mundani proceres hærent, qui lumine honorum
Præstant, & quibus est maior sapientia menti,
Quin etiam si qui mentem ad meliora reflectunt
Admoniti, vertuntq; statu vestigia ab isto,
Hostem execrantur, desertoremq; sacrorum
Perfidie insimulant, facibus, ferroq; sequentes.
Ceu Pharisæa cohors odijs stimulata nefandis
Arguerat Christum, desertoremq; vocabat,
Criminis & macula socium damnabat eadem,
Qui deserta sacris implebat vocibus arua
Antè ferens gressum doctrinæ in munere præco.

At verò doctrina Dei non forma, nec instar
Ciuilis vitæ est, sed lectum in munere verbi
Agmen habet sub se, purè quod sacra ministrat,

Et

Et lege immota verbi fundamenta seruat.
Quare agite, atq; extrà Christi qui dicta feruntur
Instituuntq; alios cultus à legibus huius,
Aut velut Ægypti populus cœlestia verba
Artibus aptabat magicis, sacrisque nefandis,
Sic Christi dicta, & rerum sic signa sacrarum
Fraudibus inuertunt, vt possint ampla tenere
Imperia, & vires opibus stabilire potentes:
Non equidē, non membra hærent in corpore Christi,
Quandoquidē his Christus capitis non instar habetur,
At superum à cœtu extorres, auersa Deo gens
Terrenumq; caput colit, & sacra ficta frequentat,
Et noua pro libitu sancit decreta salutis,
Nec tua Christe animis præcepta fidelibus haurit,
Quem Pater è cœlo commendat gentibus orbis
Doctorem accipiant animis, & iussa facessant.
Hic fugite infandos cultus, mentitaq; sacra,
Et potius parete Deo, quàm regibus orbis,
Illi ius animæ est, his tantum in corpora terræ.
Hac uice distinxit primùm sua regna Creator,
Vt cœli imperium, cognataq; pectora cœlo
Mandaret nato: Terram, & mortalia membra
Mortali de stirpe satis, Quia germine in vno
Altera pars cœli sumus, & pars altera terræ.
O reges, reges, vera hæc sapientia demum est,
Tutari auxilio, & seros transmittere ad annos
Verba Dei, & pura doctrina pascere vulgus,
Ne tetra inficerent miseræ contagia mentes.

Vos

*Vos quibus est latè custodia credita rerum,
His Deus aggreditur dictis: Sinite esse reclusa
Limina, portarumq; ingentia pandite claustra
Regis ad ingressum, quem circum plurima inumbrat
Gloria, & insignem media inter millia tollit.
Huc agite, huc, inquam, vigiles aduertite mentes,
Saluificam proferte fidem, lateq; sonantem
Doctrinam gnati vestris admittite regnis,
Neuè aduentantem hospitio prohibete fideli.
Tollite, ferte humeris gnatum, rapite oscula, & ipsi
Ad nutum accincti famulas submittite mentes
Læticia, mistoq; metu, geminisq; notata
In tabulis mandata Dei defendite ferro
Custodes legum, monumentorumq; sacrorum,
Ipse adero, & vires ceptis ingentibus addam.
His equidem factis Reges genus esse deorum
Auguror, & nomen sancta virtute tueri.
Sic rex Assyriae, cui pars in nomine prima
Dicta fuit Nebo, simulacri à nomine sancto,
E dicto vetuit blasphemæ iurgia linguae.
Egregiusq; Valens, & cui Constantia nomen
Indidit, & sumtis acer Theodosius armis,
Impia supplicijs inhibebant sacra cruentis.
Quin etiam ne qua in morem reuocare valerent
Monstra Deum, & fictos aris imponere cultus:
Templorum ingentes sedes, arasq; superbo
Instratas Ostro, atq; Arabo nidore calentes
Excidio dedit, & fundo disiecit ab imo.*

B

Sic

Sic regni proceres, Hebrææ robora gentis,
Quos inter primi Iosaphas, belloq; caducus
Iosias, simul Asa patrum sacra impia tollens,
Et pius Ezechias, & forti pectore Iehu,
Ausu sunt sacra ficta suis detrudere ab aris.
Hoc moniti exemplo, qui rerum frena tenebant
Mundani proceres, ad pœnam, ad fata trahebant
Donati errorum socios, falsiq; tenaces.
Constantinus item foribus claudebat abenis
Mentitis operata deis centum ardua templa,
Et sacræ stipis æra pios vertebat ad usus,
Quando alij reges odijs sequerentur, & armis
Sacra tua, & nomen, regum Rex optime Christe.
Cur ergo inflati proceres quos infula cingit,
Corpora, fortunasq; alias, civilibus audent
Asserere ordinibus, sibi ius commune sacrorum
Solis accipere, & magna ditione tenere:
Si pariter sacræ sortis, vitæq; bonorum
Custodes statuit reges Rex altus Olympi,
Et Mosis tabulas mandavit utrasq; tueri?
Rex Macedum, pluresq; alij civilibus ausis
Laudati meruere decus, dum munia vitæ,
Resq; hominum externas cursu rexere secundo;
At cultus plantare Dei, pia sacra fouere,
Qualis in Ægypti viuens regione Iosephus,
Quiq; apud Assyrios cultus aboleuit inanes
Cum præsentè Dei nato videt omine claro
Illesos pueros torpenti euadere flamma,

Hoc

Hoc reges vestrum officium se in cardine vertit,
Hinc & partus honos pietati, & commoda vitæ,
Impia cum colerent erectas sacra per aras
Ieroboas vituli cultor comitatus Achabo:
Ferro accinctus adest, & dextro numine Iehu,
Deturbatq; aras, & sacra efficta sub aris.
Ergo pro meritis tantis, pro talibus ausis,
Et magno precio, & magno est affectus honore.
An non Ezechias felici sydere vitam
Egerat in terris? an non data regna secundis
Iosias tenuit fatis, cursuq; beato?
Cum celeri fato contra, pœnisq; cruentis
Interiøre alij reges Samaridos ora,
Segnius inspicerent cum sacra exercita, & olim
Non purè peragi curarent munia templi.
Hinc Syriæ bis quinq; tribus natalibus oris
Abductæ sensère iugum, nec tempore longo
Penè etiam extinctæ pœnam exoluère merentes.
Quin ipsum imperium quod ab ipso numine habebat
Ingressum, & latè vires extenderat orbi,
Funditus excisum est, nulloq; in honore rel'ctū,
Quandoquidem Salomon sacris operatus iniquis
Numinibus fictis patrias fœdauerat aras.
Hinc bella assidua, & nervis resoluta cadebat
Religio disiecta suis, & trita profani
Sub pedibus vulgi priscum lugebat honorem.
Hæc tu animo repetens heroum exempla priorū,
Da puris operam sacris, atq; effuge cautus

Quæ pietas simulata suis inuexerat aris
Nulla lege Dei, stimulante cupidine quæstus.
Vt facere id possis: sacra super arte peritos
Delige, qui doctis olim per mutua dictis
Corrigerent mala, & in melius dilapsa referrent.
Tum ludos aperi, quibus artes gnaua iuuentus
Imbibat, atq; operam linguarum impendat in vsus,
Quæ sine nec disci potuit, nec ritè doceri
Religio, aut Christi proferri nomen in orbe.
Quos tu hinc immensos fructus, quæ surgere cernes
Imperij incrementa tui, quæ præmia laudis,
Teutona se quantis attollet natio rebus?
Iamdudum hanc de te capiunt spem Vesper & Ortus,
Atq; indignatus iuga barbara Pannonus Ister
In te oculos vertit: Tantùm ne regia cæli
Te mundo inuideat iustis velocius annis.

FINIS.

153028

AB: 153028

ULB Halle

3

003 486 044

86

[Faint, mostly illegible handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or Carolingian minuscule. The text is arranged in columns and includes several large, decorated initials in red ink. Some lines are underlined with red ink.]

53

A D
DIVVM MAXIMI
LIANVM, IMPERATOREM DE
SIGNATVM, DRESDAM
INGREDIENTEM

CARMEN
IOHANNIS MAIORIS
Ioachimi, D.

VVITEBERGÆ
EXCVDEBAT PETRVS
SEITZ.

1564.

